

فعل و زمان‌های آن

هدف: شاگردان فعل را بشناسند و زمان‌های آن را بدانند و آن را در جمله تشخیص کرده بتوانند.

در تصویر چه می‌بینید؟

کی می‌تواند جملهٔ بالا را بخواند؟

به نظر شما کلمه‌های (دیدم، می‌بینم و خواهیم دید) اسم اند یا فعل؟

یک صبح در هوای دلپذیر بهاری به راه افتادیم. بعد از دو ساعت به دامنه کوه رسیدیم. تماشای قله و نفس کشیدن در هوای پاکیزه و لطیف کوهستان، لذت بخش بود. بوی سبزه‌های وحشی و صدای دلنشین آبشاری که در دامنه کوه روان بود به ما نشاط و شادی بخشید. خانواده‌هایی که به دامنه کوه آمده بودند، نیز شاد به نظر می‌رسیدند. آموزگار به ما گفته بود: «به همه چیز خوب نگاه کنید تا زیبایی‌های طبیعت و آفریده‌های خداوند را بهتر ببینید ما از دیدن همه زیبایی‌ها لذت بردیم و من چند جمله در توصیف زیبایی‌هایی دامنه کوه و منظره آن نوشتم.

◆ فعل چیست؟

فعل آن جزء سخن است که به انجام کاری یا بیان حالتی، در یک زمان معین دلالت می‌کند. فعل به پرسش‌های (چه می‌کند، چه کرد، چه شد و چه می‌شود) پاسخ می‌دهد.

زمان‌های فعل: فعل از نگاه زمان به سه قسم است:

زمان حال، زمان ماضی یا گذشته و زمان مستقبل یا آینده.
به طور مثال:

◆ آرزو قدم می‌زند.

◆ حمید خط نوشت.

◆ پروین خواهد آمد.

بخوان و بنویس

☆ متن درس را خاموشانه بخوانید و به واژه‌های که رنگ آن‌ها تغییر دارد دقت کنید.

☆ واژه‌های (افتادیم، رسیدیم، بود و بخشید) را از متن درس پیدا نموده در جمله به کار برید.

در جمله‌های زیر کدام کلمه‌ها فعل را نشان می‌دهند؟ نام بگیرید.

● آن‌ها به خانه ما آمدند.

● من هر روز به مکتب می‌روم.

● فردا نامه را به برادرم می‌فرستم.

فعل رفت را در سه زمان به کار برده روی تخته بنویسید.

بشنو و بگو

☆ فعل را تعریف کرده، با مثال واضح سازید.

☆ جمله‌های زیر را با دقت بخوانید و بگویید کدام کارها را نشان می‌دهند؟

● احمد کتاب می‌خواند.

● فریبا مجله خواند.

● عبدالله روزنامه خواهد خواند.

☆ به تصویرها نگاه کنید و در مورد آن‌ها چند سطر در کتابچه‌های خود نوشته و زیر فعل‌های آن

خط بکشید.

به دوستانت بگو

وقتی ما صحبت می‌کنیم آوازه‌ها، حرف‌ها، کلمه‌ها و جمله‌ها را به کار می‌بریم تا بتوانیم به واسطه آن هدف خود را به دیگران بفهمانیم. آن جزء زبان که توسط آن کاری را مشخص می‌کنیم یا حالتی را نشان می‌دهیم به نام فعل یاد می‌شود.

کارخانه‌گی

مقاله‌یی در مورد بهار بنویسید و فعل را در آن مشخص کنید.